

Подиръ обѣдъ Диновиятъ баща не закѣснѣ да се яви при учителя, комуто призна, че той не позволява на сина си да ходи въ църква. — Защо да си губи времето, даскале, по църковата, — рече той, — когато нѣма Господъ. — Смаянъ отъ този отговоръ, учителятъ се помъчи да го извади отъ безвѣрието му, но напразно. — Ако имаше Господъ, — се обади селякътъ, нѣмаше въ Русия да забраняватъ църковнигѣ служби и нѣмаше да събарятъ църковитѣ. — Това тамъ е дѣло на комуниститѣ, които управляватъ руския народъ въ грѣхъ и заблуда. отвърна учителятъ. Вълко Диновъ, когото въ всички околни села наричаха „Безбожникътъ отъ Малкодево“, се усмихна презрително, вдигна рамене и напусна училището.

* * *

Вълко Диновъ бѣше нѣкога трезвенъ и работливъ земледѣлецъ. Но щомъ се вдаде въ партизанство повече, отколкото трѣбваше, и започна често да походва въ града, той стана ленивъ започна да не излиза отъ кръчмитѣ. Въ града той бѣ привлеченъ въ една партия, която не мислѣше да нарежда държавата, а да я събаря и преустроява по руски образецъ. И вдаденъ въ тая заблуда, той престана да си гледа работата, разпродаде имота си и лека-по-лека стана сетенъ сиромасъ. Озлобенъ и нетрезвенъ, той се караше съ сѣселянитѣ си, а единъ день нападана и селския свещеникъ, както и учителя, които се бѣха опитали да го отклонятъ отъ лошия пѣтъ. Изоставена и отчаяна отъ неговото лошо поведение, стопанката му се поболѣ и умрѣ, а децата му се разпрѣснаха по чужди кѣщи — станаха ратаи и слуги. Само най-малкиятъ му синъ, Иванъ, бѣше още при него. Като свърши четвърто отделение, той се заложи на работа и по съвета на бившия си учител прижеше се, доколкото можеше, за баща си.

Въпрѣки хорскитѣ съвети и молбитѣ на сина си Ивана, Вълко продължаваше да скита по кръчмитѣ. Той изядаше и изпиваше паритѣ, които Иванъ му даваше отъ оскудната си заплата, като всѣка вечеръ се връщаше пиянъ въ кѣщи. Една сутринъ той не можа да стане отъ леглото си, нито пѣкъ можеше да говори. Отъ нередовенъ животъ и пиянство ударъ бѣше го слетялъ: устата му бѣха се изкривили, езикътъ — вдървилъ и единътъ му кракъ и едната рѣка — схванати. Той лежеше неподвиженъ и безпомощенъ, не можейки да произнесе нито една дума.

— Какво ти е, татко? — напразно го питаше Иванъ. И щомъ разбра тежкото положение на нещастния си баща, той не знаеше какво да предприеме. Но тутакси му хрумна да иде при нѣкогашния си учител и селския свещеникъ да имъ съобщи за случилото се и поиска тѣхния съветъ. Тѣ го последваха въ полусрутената вече кѣща на безбожника, който, не можейки да обърне езикъ и имъ изкаже мжката си, само ги гледаше съ очи, пълни съ отчаяние и молба. Безъ да го упрѣкватъ заради безпѣтния му животъ, който го бѣ докаралъ въ това окаяно положение, тѣ решиха да се погрижатъ за неговото облекчение. Още въ сѣщото време тѣ